

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 43

Utgitt 26 september.

1918

Skrivelse *) fra Industriforsyningsdepartementet 7 septbr.

av 7 september,

hvorved i medhold av lov av 17 juli 1918, jfr. kongelig resolusjon av 16 august 1918, de ved Provanteringsdepartementets skrivelse av 15 juni 1917**) fastsatte maksimalpriser for salg i detalj av garnblåser forandres.

Skrivelse *) fra Industriforsyningsdepartementet** 7 septbr.

av 7 september,

hvorved i medhold av lov av 17 juli 1918, jfr. kongelig resolusjon av 16 august 1918, fastsettes maksimalpriser for salg i detalj av sytråd.

Skrivelse *) fra Industriforsyningsdepartementet** 14 septbr.

av 14 september,

hvorved i medhold av lov av 17 juli 1918 fastsettes som gjeldende inntil videre maksimalpriser for smøreoljer og konsistensfett.

*) De forandrede maksimalpriser m. v. er inntatt i »Norsk Pristidende« for 1918 nr. 30.

**) Inntatt i Lovtid. 1ste avd. 1917 nr. 31, s. 501.

***) Maksimalprisene m. v. er inntatt i »Norsk Pristidende« for 1918 nr. 30.

Skrivelse fra Provianteringsdepartementet

19 septbr.

av 19 september,

hvorved i medhold av lov av 14 mai 1917 med tilleggslov av 14 desember s. a. angående foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer samt kongelig resolusjon av 19 april 1918 bestemmes:

1. Fra 22 september 1918 er det forbudt for andre enn Staten og provianteringsråd å kjøpe eller på annen måte å erverve smør fra tilvirkere mot vederlag, hvis der ikke ved særskilt bestemmelse er gitt andre adgang til å foreta sådant innkjøp eller erhvervelse.
2. Fra samme datum er det forbudt tilvirkere av smør å selge eller på annen måte å avhende smør mot vederlag til andre enn Staten og provianteringsråd, hvis ikke sådant salg eller avhendelse foregår til nogen, som ved særlig bestemmelse er gitt rett til innkjøp.
3. Provianteringsrådene er forbudt å erverve større mengder smør enn det, som svarer til en utdeling av 50 gram pr. uke pr. person, tillagt hvad rådet trenger for å tilfredsstille behovet ved sykehus og hos syke i henhold til før gitte regler. I alt må radene ikke på noget tidspunkt erverve mere smør enn til dekning av behovet i 12 uker.
4. Statens Rationeringsdirektorat bemyndiges til å fastsette de nærmere regler og forskrifter, som anses nødvendige til disse bestemmelsers gjennomførelse og til i særlige tilfeller å dispensere fra dem.
5. Enhver er forpliktet til å meddele de oppgaver og opplysninger, som i henhold hertil måtte bli forlangt avgitt.
6. Overtredelse av disse bestemmelser og av de i medhold av dem utferdigede regler og forskrifter straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder eller med begge disse straffer.

Består overtredelsen i undlatelse av å avgi forlangte oppgaver eller i avgivelse av ufullstendige eller uriktige oppgaver over beholdninger, vil desuten vedkommende vareparti kunne inndras hos den skyldige eller den, på hvis vegne han har handlet.

23 septbr. Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet

av 23 september,

hvorved i medhold av lov av 17 juli 1918 fastsettes som gjeldende inntil videre maksimalpriser for omsetning utenfor Finmarkens amt av poteter.

23 septbr. Skrivelse) fra Provianteringsdepartementet**

av 23 september,

hvorved i medhold av lov av 17 juli 1918 fastsettes som gjeldende inntil videre regler og maksimalpriser for omsetning utenfor Finmarkens amt av høi, halm, hakkelse, melk, fløte, smør, ost, kjøtt, flesk og smult.

24 septbr.

Kongelig resolusjon

av 24 september.

De ved lov av 13 august 1915 vedtatte forandringer i §§ 3, 13, 17 og 46 i lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889 settes i kraft fra 1 juli 1918.

24 septbr.

Kongelig resolusjon

av 24 september.

I henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobakk av 19 april 1899 meddeles stadfestelse på den av kommunestyret for ladestedet Stathelle, Bratsbergs amt, under 22 juli 1918 fattede beslutning til vedtekt om salg av tobakk til barn —, dog med en enkelt forandring.

Den stadfestede vedtekt er sålydende:

§ 1. Salg av tobakk i hvilken som helst form til barn under 15 år er forbudt.

§ 2. Overtredelse straffes med bøter.

* Maksimalprisene m. v. er inntatt i »Norsk Pristidende« for 1918 nr. 30.

**) Reglene m. v. er inntatt i »Norsk Pristidende« for 1918 nr. 30.

Kongelig resolusjon

24 septbr.

av 24 september.

I henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtekter for rikets herreder, jfr. lov nr. 3 av 12 juni 1914 og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v., meddeles stadfestelse på nedenstående av herredsstyret for Rennebu herred, Søndre Trondhjems amt, den 30 mars og 13 juli 1918 vedtatte beslutning til politivedtekter for herredet, som skal tre istedenfor de ved kongelig resolusjon av 25 februar 1899 stadfestede vedtekter:

§ 1. Paa offentlig veg er det forbode aa fara soleis fram, at det vert til meins for ferdsla og dei umbuande — eller i strid med someleg aatferd t. d. samanlaup og slaasting, skraal og skrik, njoting av rusdrykk, kortspel, spel og dans.

Likt med offentlig veg vert etter desse vedtektene aa rekna alle plassar med tilgjenge for aalmenferdsla og likeeins andre stader der folk aalment ferdast. Er det folkemøte e. l. med mykje folk samla paa slike stader, er dei, som er tilstades, pliktig til aa retta seg etter dei paabod politiet gjev til aa oppretthalda orden og ro til trygd for folk.

§ 2. Processionar eller andre samkomor med musikkorps paa offentlig veg eller der folk ferdast aalment, skal fyreaat meldast til politiet.

§ 3. Ved mineringsarbeid eller onnor skjoting nær offentlig veg eller attmed hus, der det bur folk, maa det brukast den største varsemd. Ingen maa utan løyve fraa politiet skjota yver offentlig veg eller staa paa vegen og skjota, tenda upp eld, brenna krut eller fyrverkeri o. l. Ingen maa skjota med boge eller kasta stein, lort eller anna, som kann verta til skade for nokon eller til meins for dei, som ferdast etter vegen.

§ 4. Vyrklauss køyring og riding, — sykkelriding medrekna — er forbode paa offentlig veg. Ved køyring paa sledeføre skal køyrehestar hava bjølla, naar dei ikkje vert brukte til gardskøyring eller i likferd. Syklistar skal hava bjølla og varsla i god tid, naar dei møter folk. I myrkret skal dei hava tendt lykt. Elles hev dei aa retta seg etter fyreregnene i veglovi. Politiet kann forbjoda kjelke-, ski- og skjeiserenning der det er turvande. Slik renning er elles forbode paa offentlege vegar etter kl. 10 kveld, naar ho vert drivi som sport eller moro.

Kapplaup paa sykkel maa fyreaat meldast til politiet og deltakarane hev aa retta seg etter dei fyresegnene som politiet gjev.

§ 5. Det er forbode aa skjera, rita eller skriva paa benkjer,

24 septbr. gard og grind, plakatar, vegstolpar, postkassor, hus eller mur, som ligg attmed offentleg veg eller plass. Treplantningar eller andre ting, som skal vera til nytte eller prydnad, maa ikkje skjemmast paa nokor vis.

§ 6. Hundar, som hev for vane aa bita eller som renner etter vegfarande folk og gøyr, skal haldast i band eller hava sterk munnkorg. Det same gjeld hundar, som politiet finn er faarlege. Ingen maa hissa hunden sin paa nokon eller lata vera aa halda han attende, naar han tek paa folk. Det er forbode aa terga hundar eller hissa deim saman paa offentleg veg.

§ 7. Husdyr, som er olme eller paa annan maate er faarlege for folk, maa ikkje gaa lause i hamnehage, som ligg att-aat offentleg veg eller plass, dersom det ikkje er so høg gard, at dei ikkje kann koma inn paa offentleg veg eller plass.

§ 8. Dei, som driv offentleg bevertning med mat og drykk, hev ansvar for, at det gjeng someleg for seg i dei rom, som er nytta til dette. Ingen maa paa slike stader fara vyrdlaust eller usomeleg fram, so det vert til meins for husverten, huslyden hans, ferdafolk eller dei, som bur i grendi. Dei, som driv med offentleg vertskap, skal halda stengt fraa kl. 12 natt til kl. 6 morgon. Dette skal likevel ikkje vera til hinder for aa taka imot folk og lata dei faa hus og mat i hotell.

§ 9. Utan løyve av politiet er det forbode aa halda konserter (kyrkjekonserter ikkje medrekna), syna fram skodespel, ballettar, sirkus, pantomimer, menageri eller ækvilibristiske framsyningar, hava oppvisning i kunster, drive med karusell, skjotebane, ringkasting, kraftprøvor o. l.

Løyvingi maa berre gjevast til einskilde personar, som hev fullt ansvar for det heile, og som alltid hev aa retta seg etter dei fyresegner, som politiet maatte gjeva.

Politiet kann taka løyvingane attende utan varsel naar somhelst. Den, som hev fenge løyve til eitkvart av det som er nemnt i denne §, skal betala til heradskassa ei avgift fraa kr. 5,00 til kr. 50,00 for kvar dag eller kveld tilstelningane vert haldne. Avgifti vert aa betala i forskot til politiet. Politiet kann likevel med samtykke fraa ordføraren i formannskapet setja ned eller fraafalla avgifti der serlege høve talar for det.

§ 10. Offentlege samkomor til dans, kortspel o. l. maa ikkje verta haldne utan løyve fraa politiet for kvar gong. Det same gjeld samkomor og møte med dans i lag av alle slag, so-framt tilgjenge til samkoma ikkje er avgrensa til berre for medlemmer, som seinast 3 dagar fyreaat er innmelde som faste medlemmer av vedkomande lag. Alle slike samkomor maa slutta

seinast kl. 12 natt, men politiet kann likevel i serskilde høve 24 septbr. gjeva løyve til aa halda paa til kl. 2 natt.

Offentlege samkomor med dans, kortspel o. l. er forbode paa sundagar fyre kl. 6 etm. Paa dei andre heilagdagar eller i »den stille vika« er det heilt forbode.

§ 11. Brot mot desse vedtektene vert straffa etter straffelovi § 339, dersom der ikkje maa dømast til hardare straff.

Kongelig resolusjon

24 septbr.

av 24 september.

I henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtekter for rikets herreder, lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. og lov av 19 april 1899 til beskyttelse av barn mot bruk av tobakk meddeles stadfestelse på nedenstående av herredstyret for Beiarn herred, Nordlands amt, den 6 oktober 1917 og 8 juni 1918 vedtatte beslutning til politivedtekter, som skal tre istedenfor de ved kongelig resolusjon av 7 mai 1892 stadfestede vedtekter:

Om den offentlige orden.

§ 1. På offentlig vei, herunder innbefattet enhver for almindelig ferdsel bestemt eller almindelig beferdet vei eller plass, kai eller annen adkomst, må oppløp, sammenstimlen av folk, slagsmål, skriken, hujen eller fornærmelig adferd, hvorved den offentlige orden forstyrres, veifarende eller omkringbende forulempes, velanstendighet krenkes eller ferdselen hemmes, ikke finne sted.

§ 2. Ingen må på offentlig vei eller utover samme eller på almindelig beferdet plass avfyre skytevåben, optende ild, avbrende krutt, fyrverkeri eller eksploderende stoffer av nogen slags, kaste stein, sneball, smuss eller annet, hvorved skade kan forvoldes eller veifarende fortrediges. Det er likeledes forbudt på eller ved offentlig vei eller plass eller langs veiens kanter eller skråninger å nyte berusende drikke, spille kort eller danse.

§ 3. Ved mineringsarbeider på eller i nærheten av offentlig vei eller i nærheten av bebodd hus må fornøden forsiktighet iakttas.

Øvelsesskytning, premieskytning eller skytning til måls skal være forbudt på andre steder enn der, hvor skytningen kan foregå over oversiktlig terreng mot betryggende bakgrunn eller på baner, godkjent av politiet. Derhos skal det være for-

24 septbr. budt å rette skudd mot bebodd strøk eller enkelt liggende bopel.

§ 4. Uvøren kjøring eller ridning, herunder innbefattet sykkelridning, må ikke finne sted, likesom kjelkeakning er forbudt på offentlig vei.

Sykkelridning på dampskibskaaien og veien fra hovedveien til kirken skal være forbudt, når derved kan voldes forstyrrelse.

Sykler skal være forsynt med forsvarlig bremseapparat og signalapparat samt tendt løkt, såsnart mørke inntreffer.

Syklende skal ride til høire side av veien eller i tilfelle stå av for møtende, kjørende og gående. Den innhentede passerer på venstre side. Flere samtidig ridende syklistar skal, såsnart de møter eller innhenter kjørende eller gående, ride en for en, ikke flere i bredden.

På sterkt beferdede veier, under møter og fester, om søndagen til og fra kirke, samt under kjøring forbi likfølger, skal sykkelridende anvende sakte fart. Hvor fare for ulykke kan befryktes, hvor stabbesteiner eller bratte veiskråninger (mur) finnes eller i bergskjering, må der på en sykkel ikke kjøres med flere personer, uten at syklen er innrettet dertil.

Kappkjøring på sykkel skal være forbudt, hvor utsikten over foranliggende vei ikke er fri, så farten betimelig kan saktas for møtende, kjørende eller gående.

Premieret kappløp skal minst 8 dager i forveien anmeldes til politiet og bekjentgjøres på sådan måte, at veifarende ikke utsettes for fare eller ulemper. Ved kjøring på sledeføre skal hesten være forsynt med bjeller, der betimelig kan varsle veifarende — kjøring i begravelse herfra undtatt, likeså gårdskjøring over kortere avstander på landeveien.

§ 5. Forspente kjørerredskaper må på offentlig veis område ikke henstå uten forsvarlig tilsyn, likesom forspente kjørerredskaper eller andre gjenstander ikke må henstå innen veiens område; herunder innbefattet tømmer og trefang, hvor veien fører gjennom skog og utmark.

Om hunder.

§ 6. Når hunder viser sig bidske eller har for vane å forulempe mennesker eller dyr ved å fare mot dem eller gjøre dem, skal eieren eller besidderen efter politiets nærmere bestemmelse holde sådanne hunder bundet eller forsynt med forsvarlig munnkurv. Hvis politiets påbud om sådan foranstaltning ikke etterkommes, og dyret gjentagende har forvoldt skade, skal det ved politiets foranstaltning kunne nedskytes.

Tisper skal i parringstiden holdes innestegt eller bundet.

Bevertningssteder.

24 septbr.

§ 7. Enhver, som gjør sig en næring med bevertning med spise- eller drikkevarer, skal, såvidt det står til ham, sørge for, at der i de dertil benyttede lokaler intet forefaller, som strider mot orden og sømmelighet. Ingen må gjøre sig skyldig i vold- som eller støiende adferd på sådanne steder, til fortredd eller forargelse for andre, eller på annen måte vise uanstendig eller forargelig opførsel.

§ 8. Offentlige bevertningsteder, hvorunder i denne forbindelse inngår alle for besøk av enhver åpenstående bevertninger, der drives som næringsgren, skal holdes lukket fra kl. 11 aften til kl. 7 morgen, samt paa søn- og helligdager fra kl. 11 fm. til kl. 1 ettem.

I disse tider må ingen bevertning finne sted. Denne bestemmelse skal dog ikke være til hinder for nødvendig bevertning av i forretningen eller dens tilliggelser natherbergerte personer.

Dans m. v.

§ 9. Den, som utleier hus til offentlig dansemoro, er ansvarlig for, at der intet foregår, som strider mot god orden og sømmelighet. Foregår noget usømmelig eller lovstridig, har han straks å sørge for, at sammenkomsten innstilles, hvorhos det påligger ham som plikt å gjøre anmeldelse av lovbruddet til politiet.

Offentlig dansemoro efter kl. 2 nat er forbudt. Herfra undtas 1 og 17 mai samt Sankthansaften.

Berusede personer må ikke tillates å opholde sig i danselokalet eller dets tilliggelser. Den, som utleier hus til danselokale, såvelsom den eller de, som står i spissen for arransjementet, er ansvarlig for, at berusede personer avvises såvelsom iøvrig for, at intet, som strider mot god orden og sømmelighet, foregår.

Politiet skal inspisere såvel offentlige dansesammenkomster som sluttede lag.

Disse bestemmelser kommer også til anvendelse på fester og basarer, forestillinger og konserter.

§ 10. Lovlig opslåtte plakater og bekjentgjørelser er det forbudt å nedrive, besudle eller uleseliggjøre.

§ 11. Uten politiets tillatelse er det forbudt å gi offentlige konserter, forestillinger eller forevisninger av severdigheter av nogen slags. Tillatelsen gis altid en bestemt person, som ved tillatelsen tillegges ansvaret for arransjementet i enhver henseende.

En tillatelse kan nårsomhelst tilbakekalles.

24 septbr. § 12. Av inntekter av konserter, forestillinger og forevisninger skal svares en avgift til herredskassen av inntil 10 — ti — prosent av bruttoinntekten efter politiets nærmere bestemmelse. Avgiften opkreves av politiet, der kan fordre sikkerhetsstillelse, før tillatelse efter § 11 gis.

Orden og renlighet.

§ 13. Skarn eller avfall må ikke henkastes på eller ved offentlig vei eller således, at det stinker av veien. Døde dyr, som ikke kan nyttiggjøres, skal nedgraves. Kjøkkenavfall og skyllevann må tømmes, og priveter alltid anbringes således, at naboen ikke generes av stank eller sundhetsskadelig vannsiging.

På det område av Goldjord, hvor kommunens bruksret er erkjent, omkring »Buerne«, skal grunnen rengjøres for skarn og avfall hver vår og høst samt ellers så ofte det påbys av politiet.

Plikten til rengjøring av grunnen påhviler foruten huseierne også dem av bygdens befolkning, som benytter særlig (fast) plass omkring beboeleseshusene til å tjøre sine hester på ved nærvær på Goldjord. Disse har, saa ofte det av nogen interessert huseier eller av politiet forlanges, å fjerne hesteskarn og furasjeavfall fra den benyttede holdeplass.

§§ 1, 2 og 5 gjøres tilsvarende anvendelig for de almindelig beferdede veier såvelsom oplegsplassen på Goldjord.

Ved tjoring av hester, hensettelse av fraspente kjøreredsaker og lagring av varer — trefang, stein og øvrige produkter — må der alltid levnes tilstrekkelig plass for den stedlige trafikk i en bredde av minst 10 meter fra husrekken og tilsvarende for passasje fra den gamle landevei til elvebredden i retning av det sedvanlige overfartssted til Dokmo.

Nå det viser sig nødvendig, kan politiet, (lensmannen) utstikke og avmerke grenselinje mellom lagerplassen og det for trafikk reserverte areal.

Salg av tobakk til barn.

§ 14. Ingen må selge tobakk av nogen slags til barn under 15 år. Heller ikke må nogen kjøpe tobakk av nogen slags til bruk for barn eller overlate tobakk som gave, lån, vederlag for arbeide eller tjenester eller til opbevaring til barn under 15 år. Politiet kan frata barn i nevnte alder tobakkipipe, sigarer, og sigaretter, når derav gjøres bruk på offentlig vei eller på offentlig plass eller på bevertningssted.

Denne bestemmelse skal dog ikke være til hinder for, at voksen person kan få sendt bud efter tobakk med barn, når vedkommende medsender en datert og underskrevet seddel, der ty-

delig angir, hvormeget han begjærer kjøpt. Seddelen blir av 24 septbr. den, som foretar utlevering av beordret tobakk, å ta i forvaring, tilintetgjøre eller forsyne med påtegning om leveringen.

§ 15. Overtredelse av disse vedtekter medfører straff efter den almindelige borgelige straffelovs § 339, 2.

Disse vedtekter trer, istedenfor de ved kongelig resolusjon av 7 mai 1892 stadfestede politivedtekter for Beiarn herred, i kraft 14 dager efter den kongelige stadfestelse.

Kongelig resolusjon

24 septbr.

av 24 september.

Den av Moster herredsstyre i møter den 18 september og 18 desember 1917 og 22 august 1918 fastsatte vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Moster herred i Søndre Bergenhus amt stadfestes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjeldende inntil videre, — dog med en enkelt forandring.

Den stadfestede vedtekt er sålydende:

§ 1. Alle utsalgssteder i Moster herred skal være lukket fra kl. 8 aften til kl. 6 morgen. Lørdager holdes dog åpent til kl. 9 aften. Julaften lukkes som hittil kl. 6 em.

§ 2. Søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 3. Overtredelse av disse vedtekter straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

§ 4. Vedtektene trer i kraft 1 — en — måned, efterat disse har fått kongelig stadfestelse.

Kongelig resolusjon

24 septbr.

av 24 september.

Med hjemmel av lov av 2 april 1917 om adgang til å drive herberge og bevertning m. v. § 2 bestemmes:

Kongelig resolusjon av 21 juni 1913 om bevillingstvang for bevertning med mat eller drikke i Kirkenes, Bjørnevand, Bugønes, Neiden (fra elvemunningen til Finlandsgrensen) og Strand kirkested (med omegn regnet 2 km. fra kirkestedet) i Sydvaranger herred, Finmarkens amt, opheves — overensstemmende med herredsstyrets beslutning av 30 oktober 1917 — for så vidt angår Bugønes, Neiden og Strand kirkested med omegn.

24 septbr.

Kongelig resolusjon

av 24 september.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkulose sykdommer av 8 mai 1900 meddeles approbasjon på nedenstående av herredsstyret for Fjotlands herred i Lister og Mandals amt den 25 februar og 24 juni 1918 fattede beslutning om almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvesenet innen herredet og om forskrift om anmeldelsesplikt ved tuberkulose sykes flytning:

1. Når nogen akter å flytte eller opføre husebygninger, har han derom å gjøre anmeldelse til helserådets nærmeste medlem, som skal gi opplysning om de gjeldende sundhetsforskrifter.

2.

a. Ved opførelse eller flytning av husebygning skal avstanden mellom denne og fjøs, stall eller grisehus ikke gjøres kortere enn 10 meter.

b. Grunnen, hvorpå våningshuset skal stå, skal være befridd for matjorden og avgrøftet således, at den er fri for grunnvann.

c. Bygningen skal hvile på grunnmur av minst 30 cm. høide over jordskorpen. Hvor der ikke er kjeller, skal der være minst 2 tilstrekkelig store lufthuller i grunnmuren på hinanden motsatte sider.

d. Ethvert beboelsesrum skal være minst $2\frac{1}{2}$ m. fra gulv til loftsbjellene og være forsynt med vinduer av minst 1 m.², som med lethed skal kunne åpnes. Et vindu til å åpne skal innen 1 år efter disse forskrifters approbasjon anskaffes også i eldre beboelsesrum, hvor det ikke før finnes.

e. Gulvet i nederste stakkverk skal gjøres dobbelt. Der skal være tør fyll mellom gulvene.

3. Kokeovn må ikke benyttes i beboelsesrum, medmindre dampen opfanges og føres ut i friluft.

4. Til ethvert beboelseshus skal der være et ordentlig vannhus. Det må ikke ha vegger eller tak felles med beboelseshus eller matbod og må ikke medføre stank til disse, heller ikke medføre tilsig til alfarvei, nabo eller inntak for mat eller drikkevann.

Vannklosett, torvstrøklosett e. l. kan dog anbringes i våningshus, når anlegget på forhånd er godkjent av helserådet.

Ved losjihus, arbeiderboliger, fabrikker, skoler, kirker og

andre steder, hvor mange folk samles, skal der være privet og 24 septbr. pissoirer efter helserådets bestemmelser. På sådanne steder skal vannhusene være forsynt med innvendig tjærete beholdere eller cementkummer, der tømmes så ofte, at overfyllning ikke finner sted. Der må sørges for, at stank hindres ved passende strømidler.

5. Intet avfall, hverken vått eller tørt, må kastes utenfor dører eller vinduer, men bringes bort således, at det ikke generer omgivelsene, eller også kastes i vannhuset.

6. I tettere bebyggete strøk skal rendestener og veigrøfter holdes rene av vedkommende huseier eller tomteeier. Gårdsrums, ganger og smugg om husene skal holdes rene og fri for stank.

Helserådet bestemmer, hvilke steder skal betraktes som tettere bebygget.

7. Brønn eller opkomme, hvorfra mat- eller drikkevann hentes, må ikke forurenses ved vask, tilsig fra uthus eller annen urenlighet.

8. Melk må behandles med ytterste renlighet. Den, der skal melke, må forinnen vaske sine hender og tørre koens spener med ren klut.

Melken må, såvidt mulig, ikke opbevares i rum, der benyttes til beboelse eller som soveværelse.

9. Handlende, som driver forretning med kjøtt, fisk, melk, brød og andre næringsmidler, skal stedse holde de til forretningen benyttede lokaler rene, godt luftet og fri for støv og stank; der må i disse ikke finnes andre varer, som kan meddele næringsmidlene lukt eller usmak.

Der må ved innpakning av matvarer ikke benyttes aviser eller urent innpakkingspapir.

Forsendelse av bakervarer og kjøtt må ikke skje således, at disse varer utsettes for støv eller annen urenlighet.

I butikker skal der sørges for, at matvarer ikke forurenses. Matvarene skal enten være anbragt i skap med tette dører eller nett eller være overdekket med glass, likesom der også skal finnes vaskevann og rene håndklær for betjeningen.

10. Anlegg og reparasjon av bakeri og slagteri skal anmeldes for helserådet på forhånd.

Bakerier og slagterier skal være lyse og stadig holdes rene, godt luftet og fri for støv og stank. Gulvet skal overskylles eller vaskes hver dag efter avbenyttelsen, ikke feies. Avfall skal fjernes straks. Betjeningen i sådanne lokaler skal være iført rent, vaskbart forklær.

11. I butikker er spytning på gulv eller vegger forbudt. Plakater herom skal være opslått på iøinefallende steder i enhver butikk.

24 septbr. Spyttbakker skal anbringes i tilstrekkelig antall; deres bunn skal dekkes med fuktig sagmugg eller lignende, og de må rengjøres hver dag.

Gulvet skal vaskes hver dag. Tørrfeining er forbudt. Der skal være fotskraper utenfor døren.

12. Helserådet kan forby salg av sundhetsskadelige nærings- og nydelsesmidler samt bruksgjenstander, som er skadelige for sundheten derved, at de inneholder giftige bestanddeler. For kontrollens skyld kan helserådet forlange prøver utlevert.

13. Når en tæringssyk forandrer bopel, skal anmeldelse om flytningen skje til helserådets ordfører av den, fra hvem den syke flytter.

14. Finner helserådet noget beboelseshus, forsamlingshus eller annet opholdssted for mennesker å være skadelig for sundheten på grunn av mangel på lys eller luft, fuktighet, urenlighet, overfylldhet av mennesker eller av andre grunner, kan det forby husets eller rummets benyttelse, inntil de forefunne mangler er avhjulpet.

15. Bohave, gang- og sengklær samt andre gjenstander, som har været benyttet av nogen, der har lidt av eller er død av smitsom sykdom, må ikke avhendes eller benyttes av andre, før de er tilbørlig rensset, således som helserådet forordner.

16. Helserådets medlemmer skal påse, at disse forskrifter overholdes, og har i tilfelle av overtredelse å tilholde vedkommende å rette på manglene innen en rimelig frist. Hjelper ikke dette, meldes saken til helserådets ordfører, der i fornødent fall kan foranledige overtredelsen påtalt efter loven.

17. Hvor særegne forhold krever det, kan helserådet innvilge avvikelser fra disse forskrifter.

24 septbr.

Kongelig resolusjon

av 24 september.

L. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 meddeles approbasjon på de av herredsstyret for Bremnes herred i Søndre Bergenhus amt den 12 oktober 1917 og 25 april 1918 fattede beslutninger om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet innen herredet samt forskrifter til forebyggelse av ondartede smitsomme sykdommes utbredelse

og forskrift om anmeldelsesplikt ved tuberkuløse sykes^{24 septbr.} flytning.

II. De ved kongelige resolusjoner av 2 februar 1865 og 17 september 1900 approberte almindelige sundhetsforskrifter og forskrifter til motarbeidelse av ondartede smittsomme sykdommes utbredelse for det tidligere Finnaas herred opheves — forsåvidt angår Bremnes herred — fra den tid, de under I nevnte forskrifter trer i kraft. De nye sundhetsforskrifter m. v. er sålydende:

Om sundhetskretser.

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i sundhetskretser med hver sin tilsynsmann valgt blandt medlemmer av helserådet. Tilsynsmennene har hver i sin krets en særlig plikt til å føre opsyn med gjennomførelsen av herredets sundhetsforskrifter. Tilsynsmennene velges i første møte av helserådet, efterat nyvalgt herredsstyre har begynt sin virksomhet, og fungerer til neste valg.

Om bygningsvesen.

§ 2. Ved nyopførelse, hovedreparasjon eller flytning av bygninger skal den, som vil bygge, gjøre anmeldelse herom til tilsynsmannen i vedkommende sundhetskrets. Selv uten sådan anmeldelse har tilsynsmannen å påse, at herredets sundhetsforskrifter overholdes. Disse skal være følgende:

- a. Avstanden mellom våningshus og matbod på den ene side og gjødseloplag fra stall og fjøs samt privetbygninger, på den annen side skal ikke være kortere enn 10 meter.
- b. Den grunn, hvorpå våningshus opføres, skal ikke ha tilsig fra uthus, gjødseloplag eller rendestener og må være tilstrekkelig avgrøftet. Matjorden skal være bortført fra byggegrunnen.
- c. Våningshus skal hvile på grunnmur. Denne skal være minst 30 cm. høi over jorden og være forsvarlig tettet. Dog skal der, hvor der ikke er kjeller, på minst to motsatte sider av muren anbringes trekhuller for frisk luft av minst 10 cm. i tvermål.
- d. Kjellere må ikke innrettes til eller benyttes som beboelsesrum. Dog kan helserådet, hvor kjelleren for kortere tid kunde være egnet til beboelsesrum, under særegne omstendigheter, f. eks. bolignød under sesongfisket, gi tillatelse til, at den bebos.
- e. Ethvert beboelsesrum i heletasje skal ha en høide fra gulv til tak (bjelkelaget) av minst 2,50 m. I kvistetasje en gjennemsnittshøide av minst 2 m. Vinduenes samlede

24 septbr. bruttoflate skal være minst $1/10$ av gulvflaten. I rum med 1 fag vindu skal hele vinduet med lethet kunne åpnes. I rum med flere fag skal minst 1 av vinduene kunne åpnes. Til gulv skal benyttes sammenpløiet, høvlede bord, som i nederste stokverk skal være minst 3 cm. tykke. Gulvet i dette stokverk skal være dobbelt, og hvor der ikke er kjeller, skal der være ren, tør fyll mellom begge bordlag.

§ 3. Soverum eller tilholdsrum må ikke gjøre tjeneste som kjøkken, medmindre der er anbragt innretninger, hvorved all damp fullstendig opfanges og ledes ut i fri luft.

§ 4. Husdyr med undtagelse av hund og katt må ikke huses i våningshus eller noget rum, som har vegg til felles med dette.

§ 5. Finnes bebodd hus eller annet opholdsrum for mennesker å være skadelig for sundheten, enten på grunn av utettethet, utilstrekkelig lys og luft, fuktighet, urenlighet eller overfyllning av mennesker, kan helserådet forby dets benyttelse, inntil manglene er rettet.

§ 6. Intet hus må innredes til bedrift eller næring, hvorved luften i høiere grad vil forurenses eller de omkringboende på annen for sundheten skadelig måte vil forulempes, eller ved hvilke behandles stoffer, som kan være skadelige for arbeidernes eller de omkringboendes sundhet, før planen for anlegget er forelagt for og godkjent av helserådet. Bedrifter av denne art, som allerede er i virksomhet, er underkastet helserådets tilsyn, og enhver vedkommende er forpliktet til å rette sig efter de forskrifter, som helserådet måtte gi til fjernelse av sanitære ulemper.

Om avfallstoffer.

§ 7. Til enhver bolig skal være et vannhus; det skal være beliggende således og innredet på sådan måte, at det ikke har tilsig til eller utbrer generende stank til naboer eller beferdet vei. Det må ikke ha tak tilfelles med beboelsesrum eller matbod eller ligge nærmere alfarvei enn 10 m. eller nærmere brønn, opkomme eller bekk, hvorfra tas vann til husholdningen, enn 15 m., likesom det heller ikke må ha tilsig til sådannes teder. På steder, hvor denne avstand fra alfarvei på grunn av særegne forhold og omstendigheter ikke kan opnåes, må vannhuset være forsynt med cementert kum eller med en tett flytbar beholder, og ved påstrøen av torv, jord eller lignende holdes fri for stank. Ethvert vannhus skal tømmes så ofte, at overfyllning ikke finner sted, og ellers så ofte, som helserådet finner det påkrevet.

§ 8. Gjødsl, avfall, skyllevann eller annen urenlighet fra

hus eller bedrifter må ikke oplegges eller henkastes vånings-²⁴ septbr. hus, matbod eller alfarvei nærmere enn 10 m., og der må ikke til disse steder kunne skje tilsig fra de ovenfor nevnte avfallsstoffer.

Helserådet kan påby, at ansamlinger av nevnte avfallstoffer forsvarlig dekkes med jord, torv eller lignende eller snarest mulig bortskaffes. Hvor helserådet av hensyn til særegne forhold og omstendigheter finner det påkrevet, kan det påby anskaffelse av med lokk forsynte søppelkasser, som skal tømmes og rengjøres daglig.

§ 9. Selvdøde dyr eller dyr som slaktes, fordi de er syke, skal opbrennes, dersom helserådet finner dette påkrevet. I andre tilfeller skal de nedgraves så dypt, at ingen stank kan komme op, eller at andre dyr kan grave dem op igjen. Der må ikke skje tilsig til drikkevann fra det nedgravede dyr. Slakteavfall må legges således, at det ikke utbrer stank eller forurenser drikkevannet.

Om drikkevann.

§ 10. Brønn, bekk eller opkomme, hvorfra mat eller drikkevann tas, må ikke ha tilsig fra uthus, avfallsdynger, binger eller gjødseloplag av nogen slags og heller ikke forurenses på annen måte, f. eks. gjennom skidne bøtter eller matkar. Brønner skal være forsynt med lokk og overbygget på sådan måte, at overvann ikke rinner ned i dem. Brønner skal rengjøres minst én gang årlig.

§ 11. Helserådet kan forby benyttelse av mat- eller drikkevann fra brønn, bekk eller opkomme, når vannet menes at være skadelig for mennesker eller dyr, inntil forurensningen i tilfelle er fjernet. Midlertidig forbud kan nedlegges av helse rådets ordfører.

Om fødevarer.

§ 12. Melk eller andre matvarer må ikke opbevares i beboelses- eller soverum. Hvor dette er absolut uundgåelig, skal matvarene hensettes i lukkede skap eller tildekkete kopper. Alle matkar må renses omhyggelig snarest efter bruken.

§ 13. Sundhetsskadelige og bedervete fødemidler må ikke utselges undtagen til gjødning. Helserådet kan til enhver tid forlange sig prøver av fødemidler overlatt til undersøkelse, og i tilfelle de finnes skadelige, besørge dem tilintetgjort eller på annen måte uskadeliggjort for vedkommende selgers regning. Hvor ingen opsettelse tåles, kan salg av sådanne varer foreløbig stanses av helserådets ordfører eller to andre medlemmer av helserådet. Denne foranstaltning må dog godkjennes

24 septbr. i første møte av helserådet. Dette gjelder også tapeter, leketøi, bruks- og beklædningsgjenstander o. l., som ansees skadelige derved, at de inneholder giftige bestanddeler. Der må ikke selges bruslimonade, som er tilsatt sakarin.

§ 14. Helserådet kan midlertidig forby utsalg av melk eller andre matvarer fra steder, hvor der forekommer tilfeller av farlig smitsom sykdom, som kan utbredes ved, at varene selges. Dessuten kan helserådet forby, at der selges melk eller melkeprodukter eller andre matvarer, som kommer fra steder, hvor tilfeller av farlig smitsom sykdom finnes blandt mennesker eller dyr, likesom også fra steder, hvor der ikke iagttas den tilbørlige renlighet ved melkens og matvarenes behandling, opbevaring eller forsendelse. Helserådet kan forby handel med og tilberedning av melk og andre matvarer, hvor enten dets lovmedholdig givne pålegg ikke etterkommes, eller stedet av sanitære grunner ikke egner sig til sådan næring. Forbud av heromhandlede art kan foreløbig nedlegges av ordføreren eller to andre medlemmer av helserådet, men må godkjennes i første møte av helserådet.

Om renhold i bakerier.

§ 15. I bakeri skal alltid gulv, tak, vegger, innbo og redskap holdes vel rene. Den, der arbeider i bakeriet, skal være iført rene klær og hvitt lerretsforklæ med brystsmekk, som skiftes minst 1 gang om uken. Det er strengt forbudt å spytte på gulvet. I hvert bakeri skal alltid finnes vaskevann, såpe og rent håndklæ. Melsekkene skal alltid børstes vel av, før de tømmes i baketrauet.

Om renhold i butikker.

§ 16. Butikker skal holdes rene og godt utluftet. Utenfor inngangsdøren skal være anbragt fotskraper. Gulv og disker skal daglig rengjøres. Tørrfeining er forbudt, likeså spytning på gulvet. Der skal forefinnes et tilstrekkelig antal spytebakter, hvis hunn skal dekkles med fuktig sagmugg, torv eller lignende. Spytebakkene skal hver dag rengjøres og deres innhold opbrennes. Butikker, hvor der selges melk, fløte og andre matvarer, og rum, hvor melk eller matvarer, som skal selges, blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke brukes som soverum eller kjøkken. Disse butikker og rum skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær, og de personer, som håndterer varene, skal jevnlig vaske sine hender.

§ 17. Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet såvel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Varene skal anbringes i vel renholdte tilluk-

kete kar, skuffer, skap med dører, hyller med forheng eller lig-^{24 septbr.} nende. Vekt- og måleredskaper skal være rene, når de brukes. I melkeutsalgsalgs skal der ikke drives handel med andre varer, som kan forurense melken eller gi den usmak. Det er selgeren forbudt å innpakke matvarer i aviser eller urent papir. Ved omførsel av varer skal de beskyttes mot støv, regn og all annen forurensning. En plakat inneholdende disse regler skal finnes opslått i enhver butikk eller ethvert utsalg.

Om smitsomme sykdommer.

§ 18.

- a. Når en person, der lider av tuberkulose i smitsom form, forandrer bopel, skal anmeldelse om flytningen gjøres til helserådets ordfører av den, fra hvem den syke flytter.
- b. Gang- og sengklær, bohaver eller andre bruksgjenstander, der har vært benyttet av en person, der lider av tuberkulose i smitsom form, må ikke selges, bortgis eller på annen måte avhendes, før de respektive gjenstander er desinfisert etter en av helserådet angitt metode.

§ 19.

- a. Ved opptreden av sykdomstilfelle, som der kan være grunn til å tro er av ondartet smitsom beskaftenhet, skal den husbond eller husfar, som har å gjøre anmeldelse derom overensstemmende med § 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860, tillike straks dra omsorg for betryggende avsondring, såvidt omstendighetene tillater. Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem, der pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre bruksgjenstander, som de benytter, eller som den syke har benyttet de nærmeste dager forut for sykdommens utbrudd. Fødevarer må ikke opbevares i det rum, hvor den syke opholder sig.
- b. Inntil læge er kommet tilstede og har meddelt nærmere forskrifter, må samkvem mellom det sted, hvor sykdommen er optrått, og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Navnlig må personer, som hører til samme husstand som den syke, ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster av et større antal mennesker. Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til det rum, hvor den syke opholder sig. Sammenkomster i selskabelig eller annet eiemed, der ikke er uopsettelig, må ikke avholdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.
- c. Når læge er kommet tilstede, kan han foreløbig treffe de anordninger og forføyninger med hensyn til avsondring av den syke og hans omgivelser og med hensyn til rensning av sykeværelset, og de under sykdommen benyttede

24 septbr.

gjenstander, som sykdommens beskaftenhet påkrever, og omstendighetene tillater. Det må overlates til lægens skjønn efter omstendighetene å meddele forskriftene i skriftlig form. De må ihvertfall nøie etterkommes og er gjeldende, inntil de tilbakekalles av lægen selv eller oppheves av helserådet eller dets ordfører.

- d. Forsåvidt der leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted, hvor sykdommen er optrått, må dette opphøre, inntil tillatelse er meddelt av den tilkalte læge.
- e. Barn av den husstand, hvor sykdommen er optrått, må ikke søke skole, forinnten tillatelse er meddelt av den tilkalte læge. Forsåvidt sykdommen optrer i lærerens husstand, og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes, inntil lægen har avgitt nærmere bestemmelse.
- f. Såsnart meddelelse om de inntrufne sykdomstilfeller og de i anledning av samme trufne forføininger er innløpet til helserådets ordfører, har denne å treffe de videre forføininger, som efter tilfellets beskaftenhet er fornødne.
- g. Reglene om smitsomme sykdommer trykkes særskilt i tilstrekkelig antal eksemplarer og utdeles blandt herredets innvånere.

§ 20. Elever av offentlig skole, som lærerne har grunn til å frykte angrepet av utoei, skabb eller andre lidelser, som formodes opstått ved urenlighet, skal sendes hjem og forbys skolen, inntil de er rene.

§ 21. I poståpnerier, telegraf- og telefonstasjoner skal gulvet vaskes minst 2 ganger om uken og hver dag feies efter å være dynket med vann.

Bord, disk, skranke eller annet inventar skal daglig avtørres med vaatt klut. Spytnings på gulvet er forbudt, og tilstrekkelig antal spyttebakker skal forefinnes.

Almindelige bestemmelser.

§ 22.

- a. Hus- og grunneiere er som sådanne ansvarlige for, at alle de plikter oppfylles, som disse sundhetsforskrifter påbyr, og skal ikke kunne undskylde sig med forsømmelse fra sine folks eller leieres side.
- b. Undlater nogen å treffe foranstaltninger, som ifølge nærværende forskrifter eller iøvrig ifølge helserådets lovmedholdig givne bestemmelser påligger ham, kan helserådet la utføre såvel disse foranstaltninger, som hvad der ellers fornødiges for å hindre, at forsømmelsene avstedkommer skade. Omkostningene herved blir å utrede av den skyldige.

- e. Et eksemplar av sundhetsforskriftene skal alltid være opslått i forsamlingslokaler, på handelssteder, i skoler og andre rum, hvor et større antal mennesker jevnlig ferdes.
- d. Avvikelser fra ovennevnte forskrifter kan finne sted, når disse på grunn av omstendighetene umulig eller meget vanskelig lar sig gjennomføre, men kun med tillatelse av helserådet for hvert enkelt tilfelle.
- e. Overtredelse av foranstående forskrifter straffes efter den til enhver tid gjeldende lovgivning.
- f. Helserådets ordfører har å besørge overtredelse av disse forskrifter påtalt efter lovgivningen. Det påhviler særlig tilsynsmannen i vedkommende sundhetskrets og forøvrig hvert medlem av helserådet å anmelde overtredelser av forskriftene til helserådets ordfører.

Kongelig resolusjon

24 septbr.

av 24 september.

I henhold til § 11, jfr. § 4 i lov om sundhetskommissjoner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbasjon på nedenstående av herredsstyret for Hørgs herred i Søndre Trondhjems amt i møte 30 mai 1918 fattede beslutning om forandring i og tillegg til de ved kongelig resolusjon av 15 august 1914 approberte almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvesenet innen herredet:

Tillegg til § 2:

Stall, fjøs eller privet, som herefter opføres, skal være minst 5 meter fjernet fra beboelseshus, stabur, skoler, forsamlingslokaler eller lignende.

Forandring av § 4 (ny § 4):

Skyllevann, avfallsdyng, gjødsel og annen urenlighet fra husene må ikke anbringes nærmere beboelseshus, skoler, forsamlingshus eller alfar vei enn 5 meter — eller således, at tilsig til disse kan skje og generende stank opstå.

24 septbr.

Kongelig resolusjon

av 24 september.

I henhold til lov om ansvar for skade på bufe ved hund m. v. av 20 august 1915 dens § 2, 2 punktum, meddeles approbasjon på de av Bergs herredsstyre i Smålenene amt, Solliens herredsstyre i Hedemarkens amt, Vardals og Grans herredsstyre i Kristians amt, Hurums herredsstyre i Buskeruds amt, Lensviks herredsstyre i Søndre Trondhjems amt samt Otterøy herredsstyre i Nordre Trondhjems amt under 10 august, 29 juli, 8 august, 21 august, 1 august, 24 august og 16 august 1918 fattede beslutninger, hvorved bestemmes, at hund, som i vedkommende herred påtreffes uten ledsager i beitestrekning i den tid, bufe beiter, kan såvel grunneieren som bufeets eier eller besidder og enhver i strekningen havneberettiget straks la drepe på stedet eller, innen 3 måneder, kreve drept ved politiets foranstaltning.

 Utgiver: Byråchef Young.

 Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Kristiania.